

DE OPIATIS, Sectio XXII.

Athanasia major.

R. Croci, Myrrhae,
Opii, Castori,
Sem. Jujumani albi,
Coisti, Cardamomi,
Sem. Papaveris nigri,
Spicæ nardi, Eupatori,
Hepatis Lupi,
Cornu dextri Caprae vel Cervi ana partes æ-
quales.

Terenda terantur, & alia in vino liquefiant. Ex-
cipe omnia Melle delspumato, & post fer-
mefes utere cum vino dulci & grato, aut cum sapo
& succo Intybi & Apii. Servant annis tribus.
* Obstructionem hepatis & lienis liberat, do-
lorem sedat tum ventriculi tum renum, hemor-
rhoidum, &c. thoracem pulmonesq; expurgat,
ob id asthma & veterem tuftum juvat, hæmor-
rhagiam, diarrhoeam, lienteriam antiquam, dy-
fenteriam cohibet. *Mesues.*

Athanasia alia.

R. Cinnamomi, Cassiae ligneæ ana 3 ij. G. viij.
Croci, Schœanthi, Styracis calamita;
Phu, Seschi, sem. Hyoscyami, Betonica;
Sem. Apii, sem. Dauci, Anisi,
Opii ana 3 j. G. iij.
Nardi Indicæ, Folii, Castori,
Myrræ, Lapidis haematuris,
Carabæ, sanguinis Draconis,
Coralii rubri, Coisti, Boli Armeni,
Mumia, Consolidæ majoris,
Terra sigillata, Acori, Alari,
Cort. rad. Mandragoræ, Polii montani,
Pulegii, Baccatum Lauri,
Meu, Piperis albi longi,
Sem. Petrofelinæ ana 3 β.
Mellis quantum sufficit.

Confice ut artis est, & serva in vase fistulis vitrea-
to ad annos tres. * Dyfenteria laborantibus &
coeliacis confort, atq; ad fluxum mallebrein uti-
lis est. Facit ad profluvium sanguinis narium,
& eos, qui cibum non retinente in ventriculo.
Sanguinis præterea à quacunq; causa natis re-
jectionibus auxiliatur. *Nicolaus.*

Philonis Tharcensis antidotus similius ei,
quem Mesues describit.

R. Croci 3 v.
Pyrethri, Euphorbiæ,
Nardi Indicæ ana 3 j.
Piperis albi, sem. Hyoscyami ana 3 xx.
Opii 3 x.

Mellis quantum sufficit.
Confice secundum artem. * Expertissima ad se-
dandos vehementes & lethales partum dolores,
ventriculi, colic, hypochondriorum, hepatis,
lienis, renum, uteri, excitatos à crudis humoris-
bus, aut flatu crasso, aut amborum causa incon-

A perie frigida: valet etiam ad suffocationis peri-
culum, singultum vehementem, & urinæ diffi-
cultatem. *Galenus.*

Philonium Hamech.

R. Melanthii, Castorei, Piperis,
Ameos, Baccarum Lauri, Cymini,
Fol. Rutæ, Calaminthes, Opii,
Hyoscyami, Cort. rad. Mandragoræ ana par-
tes æquales.

B Excipe Melle. Datur à 3 ij. ad aur. ij. * Ad eadem
valet, ut præcedens.

Philonium majus, sive Romanum.

R. Piperis albi,
Sem. Hyoscyami albiana 3 v.
Opii 3 ij. β.
Cassiae veræ 3 ij. β.
Sem. Apii 3 j.
Sem. Petrofelinæ, sem. Foeniculi,
Sem. Dauci ana 3 ij. G. v.

C Croci 3 β.
Nardi Indicæ, Pyrethri, Zedoariz ana G. xv.
Cinnamomi 3 ij.
Euphorbiæ, Coisti ana 3 j.
Mellis delspumati quantum sufficit.
Confice ut artis est. * Idem quod præcedens
potest. *Nicolaus.*

Philonium Persicum.

D R. Piperis albi, Hyoscyami ana 3 xx.
Opii, Tertia Lemnæ ana 3 x.
Lapidis haematuris, Croci ana 3 v.
Castori, Nardi Indicæ,
Euphorbiæ, Pyrethri,
Margaritarum, Carabæ,
Doronici, Zedoariz,
Trophis Ramich ana 3 j.
Caphura 3 j.

Mellis quantum sufficit.
Confice. * Ad sanguinem undecunque manu-
tem confert: quapropter menes inmodice e-
rumptentes, hæmorrhoidas, & cruentas excre-
tiones per inferna, itemque sanguinis iputum
compeicit, ac fortum in utero retinet. *Mesues.*

Paulina.

R. Cinnamomi, Coisti, Galbani, Castori,
Opii, Piperis longi, nigri,
Styracis ana 3 j.

E Mellis quantum sufficit.
F Tunduntur quæ tundenda sunt, & cribrannæ
per angustissimum cribrum: Galbanū in Melle
dissolvitur, & factum electuarium in consistenti
forma reponitur in pyxidem vitream aut argen-
team. * Facit hæmoptoicis, tuflientibus, phthisi-
cis, peripneumonicis, ad convulsa, rupta, illo-
machi subversionem, bilem vomentes ac tæcer-
nentes, coeliacos, dyfentericos, ad affectiones
circa vesicam, suffocationes uteri, febres per cir-
cum repetentes, hora una autem exacerbatio-
nem

nem exhibita: facit in malum habitum delapsis, A
cibum non sentientibus, ac pharmaca lethalia &
plagas venenum jaculantium bestiarum. *Galen.*

Tryphera magna.

R. Opii 3 ij.
Cinnamomi, Caryophyllorum,
Galanga, Nardi Indicæ,
Zedoaria, Zingiberis,
Costi, Styracis calamitæ,
Calami aromatici, Calaminthæ,
Rad. Iris, Peucedani, Acori,
Cort. Mandragoræ, Nardi Celticae,
Rolarum rubrarum, Piperis,
Anisi, Apri,
Petrofelinæ, Fœniculi,
Dauci, Hyoscyami, Cymini,
Sem. Ocymini ana 3 j.,
Mellis despumati q.s.

Confice ut artis est, & serva ad annos tres. * Au-
xiliatur dolori stomachi ex frigiditate: sumpta C
namque statim sudorem provocat, phreniticis,
mulieribus ex uteri dolore insomnibus, rheumaticis,
peripneumonicis, & qui excrementsa cum
sanguine excernunt, utilissima est. *Nicolaus.*

Requies.

R. Rosarum rubr.
Violarum ana 3 ij.
Opis, sem. Hyoscyami,
Sem. Papaveris albi, nigri,
Cort. Mandragoræ,
Sem. Scariole,
Sem. Laetucæ, sem. Portulacæ,
Sem. Pylori, Nuci molchartæ,
Cinnamomi, Zingiberis,
Sacchari ana 3 j. b.
Sandali albi, subtriangulari,
Spodii, Tragacantha ana 3 ij. G.v.
Mellis despumati q.s.

Confice secundum artem. Durat ad decennium. E
* Ad febres continuas & ardentes, omnemque
febrilem affectionem, ad febres deniq; acutas con-
fert. Est autem utilis temporibus & pulibus ma-
nuum inanæta, ac cordis dolorem mitigat, som-
numque conciliat. *Nicolaus.*

Sotera.

R. Nardi Indicæ, Castori ana 3 xxxix.
Myrræ 3 xxvij.
Crocæ 3 xxvij.
Opis, Schizanthi ana 3 xxxvij.
Petrofelinæ 3 xiv.
Anisi 3 ix.
Apri 3 vii.
Cassia 3 xij.
Piperis longi, Amomi,
Selinæ ana 3 xij.
Saponis 3 vi.
Styraeus, Hedychori, Costi,
Alari ana 3 xii.
Mellis quantum sufficit.
Fiat opifata. Servatur ad decennium. *Paulus.*

Musa Enea, sive Zazenea.

R. Castori, Myrræ, Opis,
Piperis nigræ, longi, Galbani, Costi,
Cinnamomi, Phu, Meu,
Dauci, Alari, Croci ana 3 j.
Mellis Hispanici despumati triplum.
Milce. Servatur ad annos decē. * Valet ad omnes
palliones frigidas & ventositas crastas, & do-
lorem dentium, & corrotionem eorum, & ad
frigus stomachi, & tarditatem digestoris, & co-
licam, & difficultatem urinæ, & ad frigus & phle-
gma, & ad mucositatem urinæ. *Mejet.*

Diaothianum.

R. Castorei, Opis, Hyoscyami ana 3 iv.
Cassia lignæ 3 ij. 3 j.
Foli, Croci, Thuriæ masculi ana 3 ij.
Rheupontici, Amomi ana 3 i. 3 j.
Myrræ 3 j. b.
Spicae indicæ, Pyrethri,
Euphorbiæ, Leucopiperis ana 3 ij. b.
Pæoniae, Styracis calamitæ,
Macropiperis ana 3 j.

Mellis despumati triplex pondus.
Fiat opifata. Servatur ad annos tres. * Utile est ad
diverias palliones capitis, hemicranicum dolores
placat, & superciliæ lacrymas poterit strin-
git, fauces rheumaticas & arterias lenit, haemo-
ptioicis & tussientibus medetur, vomitum com-
pedit, dolorem stomachi & naueam aufert, pe-
ripneumonicis, pleuriticis, empyeticis sine dubio
subvenit, gonorrhœam & sanguinas emendat,
& menstrualem sanguinem fistit. *Nicolaus.*

Aurea Alexandrina.

R. Afari, Carpolafamæ,
Sem. Hyoscyami albi ana 3 ij. b.
Caryophyllorum, Opis Thebaici,
Myrræ (Baccarum Myrti Aetuarii)
Cyperi rotundi ana 3 ij.
Opobalsamum, seu olei Caryophyllorum,
Cinnamomi, Euphorbiæ, Foli,
Zedoaria, Zingiberis, Costi veri,
Coralii, Cassia lignæ, Tragacantha,
Thuriæ male, Meu, Styracis calamitæ,
Spica Celuce, Cardamomi minoris,
Sem. Sefeleos, sem. Napi,
Sem. Saxifragæ,
Sem. Anethi, Anisi ana 3 j.
Ligni Aloës, Rhabarbari,
Alpæ moschatae, Castorei,
Spicae Indicæ, Galanga,
Opopanax, Anacardii, Masticis,
Sulphuris vivi, rad. Paconiae,
Rad. Eryngii, Rosarum, Thymi,
Acori veri id est, Calami aromat.,
Pulegii, Aristolochia longæ, Gentianæ,
Cort. rad. Mandragoræ, Chamædryos,
Rad. Phu, Baccarum Lauti,
Ammeos, Dauci Cretici,
Macropiperis, Leucopiperis,
Xylobalsamum, Carvi, Amomi,
Petrofelinæ, sem. Ligustici,

Seminis Rutæ,
Seminis Sinonis ana 3 fl.
Auri sinceri,
Argenti incri,
Margaritarum albarum,
Blattæ Byzantinæ,
Ostium de corde Cervi ana 3 j. G. xiiij.
Lumaturæ Eboris,
Calami aromatæ,
Pyrethri ana 3. ix.
Mellis despumati tripulum.

Fiat opita. Servatur annis quinque. * Contra defluxiones capitis, frigore conceptas, efficax est: oculorum lachrymas exiecat, dentium doles leuit, adverfus caput cruciatum sumumperè prodest, illitum fronti, comitiales, infans, vertiginosos, & in univerbum omnem capitum noxam mulcet, tabidis, tussiculosis, humorem à thorace rejectientibus, cardiacis, sanguinem excreantibus præsenti est auxilio, iſchiadicis, colli & renum cruciæbus. Adversus iliorum noxam, difficultatem urinæ, & ejusdem stillicidum vallet, calculos communivit, omni ventris malo liberat, quotidianis & tertianis febribus circa accensionis initium, sub fervescèto Stoechadis juculo medetur. Nicelaus.

Theriaca Andromachi senioris.

¶. Trochisorum scilliticorum 3 xlviij.
Trochisorum Therizorum,
Hedychri,
Piperis longi,
Opii ana 3 xxiv.
Rosarum rubrarum purgatarum,
Itidis Illyricæ,
Succi Glycyrrhize,
Seminis Napi sylvestris,
Scordii,
Opobalsami,
Cinnamomi,
Agarici ana 3 xij.
Myrræ,
Coiti,
Croci,
Calliae ligneæ verzæ,
Nardi indicæ,
Schœnanthi,
Thuris eleæti,
Piperis nigri, albi,
Dictamini Cretici,
Coniuarum Marrubii,
Rhapontici,
Stoechadis,
Seminis Petroselini,
Caiamintæ montanæ,
Terebinthina,
Zingiberis,
Rad. Quinquefolia ana 3 vj.
Porti montani,
Chamaeripivæ,
Styracis calamitus,
Meu, Anomæ,

A Nardi Celtice,
Terræ Lemnia,
Phu, Chamadryos,
Foli, Chalcitidis tostæ,
Gentianæ,
Aniū torrefacti,
Succi Hypocistidis,
Carpobaliam,
Gummi Arabici splendidi,
Seminis Fennicæ,
Cardamomi,
Señeli, Acacie,
Thlaipi, Hyperici,
Ammi, Sagapeni,
Acori ana 3 iv.
Castori,
Aristolochia tenuis,
Seminis Dauci Cretici (Pimpinella nostræ)
Bitumi nis Judaici,
Opopanaxis,
Centauri minoris,
Galbanu ana 3 ij.
Mellis despumati 1b xiv. 3 v. 3 ij.
Vini opium q. cest.

Galei atate plus aromatum admisebant ad singulas libras Mellis, & medicamentum solidius erat, quam nunc fit. Jam enim sumunt Mellis 1b xx. Consilicium autem hoc modo secundum Galenum.

Herbae, flores, fructus, semina, radices, cortices, trochisci, terra Lemnia, chalcitis, & bitumen diligenter conterunt pītūlo ferreo in mortario æneo, & cribro subtilissimo cibrantur, lenime Thlaspi, Napi sylvestris, & Croco exceptis, quæ per se teruntur, vinoque rigantur, ne mortario interior inhaerent, & ut commodius terantur, adiuto vino, ut etiam commodus teri possint. In ipso compositionis tempore omniumque rerum mixta, primum liqueficit Terebinthina in duplice vale cum Melis pauxillo, deinde etiam Opopanax, Galbanum, Sagapenum, bene ante per se trita, adiuto pauculo Meli, ut facilius digitis explanetur, commisceanturque, atque uniantur. Postea coquuntur in ipso duplice vale cum Terebinthina, donec ad justam consistentiam redacta sint: his admiscetur pars aliqua contritorum, tum etiam in vino dissolutorum, donec Mellis consistentiam consequantur: deinde in mortarium vasile magnitudinis effunduntur in hunc modum. Primum, pars aliqua eorum, quæ vino dissoluta sunt, & ad eam formam redacta: deinde mellis nonnihil coti per se, & despumati: postremo, pars aliqua eorum, quæ in pulvrem redacta fuerant: ad hæc nonnihil eorum, quæ liquefacta in duplice vale, eaque tepida: hæc omnia probè agitentur rudicula, & sic consequenter de residuo faciendum, donec omnia probè unita sint: & hac quidem ad Solem, ut facilius fiat, continuo agitando, & tundendo pila ferrea, inuncta Opobalsamo, ut facilius agitari possint: & commisceatur etiam Opobal-

Opobalsamum reliquias: alioqui facilè adhæreret A
pistillo medicamentum, & difficilior fieret agita-
tio. Haec continua per quatuor aut quinque dies
agitanda sunt: & rursum clavis sex aut septem die-
bus iteranda agitatio per duos menses: deinde
reponitur in medicamentum vafculis plumbeis, aut
terreis bene coctis & vitratis: & servatur per an-
nos triginta.

Chalotis, que in hoc medicam non venit, sic
præparanda est. Illius bona quantitas in olla
cruda, succensis carbonibus coquuntur: eaque li- B
quefacta, ubi bullas emiserit, partem supernam
in marmor effundes, atque illius fines in umbra,
donec frigat. Hinc polaea columnodis capies
quod superne spumeum fuerit, quodque cinea-
rei est coloris, aut prælii, non quod flavum est:
theriacam enim colore flavo, non nigro, infice-
ret. *Exstitalis venenit, & sciarum virus ejus-
culantum iecibus adversatur. In veteris capitatis
doloribus, virginis, aurum gravitati, comi-
trialibus, attonitis, apoplectivis, resolutis, occu-
lorum hebetudini, veciamillis, affumicatis, re-
centi & vacua tuli, sanguinem rejequentibus,
ægredi excrentibus, & non nisi recta cervice ipsa-
rae, ventrici imbecillitatibus ac inflatio-
nibus, colicis cruentibus, thoſis, cholerici, ecclia-
cis, regio morbo correptis opitulatur: indura-
tum item liquet, calculos in renibus com-
minuit, urinæ difficultati, & velox exulceratio-
nibus medetur. Februm horribus & rigoribus
hydropeis, elephantia laborantibus lepere D
præsentis est auxilio. Menstrua cit, feccas mor-
tuum excutit, arti uolorum doloribus adjumento
est. Non autem corpus modo, sed & animi mor-
bos persanat. Melincholicis itaque, lymphaticis
aqua favoribus, & id genus aliis malis jugiter da-
ta succurrat. Ceterum in pestifera lue vix aliud
præsentis, magisq; idoneum praedium hac ipsa
inveniri potest. Galaeus.

Theriaca Andromachi, à Medicis Roma-
nis & Bononiensibus corricta,
& preparata.

B. Trochilorum scilliticorum 3 vj.
Trochil. de Viperis,
Trochil. Hedychoi,
Piperis angriana 3 ij.
Trochil. de Caphura, Opii,
Succi infusionis Rosarium insipillati,
Scordii Cretici, & nostri,
Semini Nartsylvestris,
Iridis Florentina,
Succi Glycyrrhizze,
Agarici,
Cinnamomi,
Foliorum Cardui benedicti,
Balsami Indici,
Croci Orientalis ana 3 ss.
Myrræ, Zingiberis,
Rhapontici veri,
Rad. Pentaphylli,

Radicis tormentilla,
Calaminthe montana,
Comarum Marrubii,
Stoechados,
Radicis Costi,
Zedoarie,
Piperis albi,
Piperis longi,
Dictamni Cretici,
Thuris mafculi,
Seminis Petrotelini Macedonici, vel Smyrnii,
Flor. Schenanthos,
Myrobalanorum Emblicorum, vel Chebula-
rum,

Terebinthinae Cypræ,
Callix lignæ,
Spicæ Indicæ ana 3 vj.
Gentianæ,
Comæ Polii montani,
Syrraci calamitæ,
Sileris montani,
Abotani,
Seminis Thlaspios, seu
Iberidis, seu
Nafturtii albi,
Seminis Aimmia,
Chamædryos,
Succi Hypocistidis,
Succi Lentisci,
Foliorum Malabathri, seu Macis,
Nardi Celticæ, seu
Spicæ Romanæ,
Seminis Anisi,
Seminis Fæniculi,
Radicis Meu, vel
Imperatoriae,
Terra Lemnæ veræ,
Chalcididis semiaflatae,
Amomi, vel
Caryophyllorum, vel
Calami odorati,
Radicis Phu minoris,
Carpoballami, seu
Granorum Juniperi,
Cubebatum,
Comarum Hyperici,
Acacia, vel
Succi Lentisci,
Gummi Arabici, vel Juniperi,
Cardamomi majoris (minus melius)
Radicis Angelicae optimæ,
Rad. imperatoria,
Rad. Vincetoxicæ,
Rad. Aristolochiæ rotundæ,
Rad. Alati, rad. Succisæ,
Rad. Serpentaria,
Rad. Diptamni albi,
Rosmarini, Salvia minoris,
Scabiosæ,
Cornu Cervi usci,
Enulae campanæ,
Pimpinellæ, Origani Creticiana 3 ss.

855

Seminis Dauci Cretici, vel
Seminis Pimpinellæ,
Galbani, Opopanaxis,
Sagapeni, Alphatti, vel
Succini albi,
Rad. Cruciatæ,
Castorei, Aristolochiae longæ,
Baccarum Lauri ana 3 ij.
Mellis duplum,
Vini Cretici quantum satis est.
Conficiatur secundum artem. *Angustani.*

*Theriaca Andromachi, à Bartholomæo
Maranta correcta.*

I. ORDO.

R. Trochise de Scilla recent. & non situ ob-
ductorum 3 xlvi. id est, 3 vi.

II. ORDO.

R. 1. Trochise. Vipernorum recent. & non
mucidorum.

2. Trochise. Hedychri benè exiccatorum.
3. Piperis longi, non exessi, neq; adulterati, in-
tegri, bono odore, & acutissimo sapore prædicti
ana 3 xxiv. id est, 3 iii.

4. Opii collecti instar lachrymarum, & non per
expressionem aut decoctionem facti, quod grave
fit, denum, amarum, purum, & facile dissolvatur,
3 xxv. id est, 3 iii.

III. ORDO.

R. 1. Rosarum rubr. quinque, frondium, depu-
tatum, non situ squalidatum.

2. Rad. Irisidis Illyricæ, Eve Florentinæ, que
dura sit, densa, acuti gustus, brevis, non exesa, non
situ corrupta.

3. Succi Glycyrrhizæ non adulterati.

4. Sem. Buntadis: aut de Rapo recenti & ma-
turo, acuti gustus.

5. Scorpii, id est, frondium, florum, & simili-
semimum, in secco loco collecti.

6. Opobalsami. Ipsius loco olei Nucis mo-
scabatæ per expressionem.

7. Cinnamomi electi. Ejus loco Cassia du-
plex pondus.

8. Agarici boni, friabilis, levis, rari, & sceminae
ana 3 xij. id est, 3 i. B.

IV. ORDO.

R. 1. Myrræ succolenta, pinguis & bona,
saporis amari, acris, boni odoris, caloris splendidi
& pallidi, quæ fracta interius habet venas quas-
dam albas, instar unguium.

2. Coffi. Ejus loco Zedoarie.

3. Croci Orient. recent. colorati, longi, inte-
gri, non fragilis, pleni, quod habeat in suis fila-
mentis nonnulli albicans, & quod madefactum
benè tingat manus, non situm oleat, neq; sit aqua-
minutum, & nonnulli acutum.

A 4. Cassiae subtilis, & benè contorta, habentis
plures quam unam cannulam, laevis, non alperæ,
aromaticæ, modice astrictionis, saporis acutissimi.

5. Nardi Indicæ, saporis & odoris non expertis,
6. Schoenanthi, id est, florum ejus, & summi-
tat. Junci odorati.

7. Thuri nitidi, rotundi, integri, albi, intus
pinguis, non adulterati.

8. Dictamni Cretensis, id est, frondium ejus
recentium odorat.

9. Rhapontici, id est, rad. recent. non exesa-
rum, gustu non mucilaginosarum.

10. Stachydis recentis, odoratæ, amaræ, id est,
frondium five spicarum ejus, cum floribus & ra-
munculis.

11. Marrubii recentis, id est, foliorum cum se-
minibus.

12. Sem. Petroselinæ veri, recentium, odoratæ,
amaræ, & acrum.

C 13. Calamenthi collecti in montibus, id est,
foliorum cum floribus & seminibus.

14. Terebinthæ veræ.

15. Zingiberis, id est, rad. albarum, non exesa-
rum, bono odore, & acerissimo sapore præditarum
ana 3 vij.

V. ORDO.

R. 1. Quinquefolii, id est, radicum collecta-
rum in locis siccioribus.

2. Polit, id est, sua coma cum floribus, semi-
nibus & foliis, odoris validi, & collecti de mon-
tibus.

3. Chamæphytus florescentis: universa plan-
ta, excepta radice & lignosa ejus parte.

4. Nardi Celticae, id est, radicum recent. odo-
ratæ, radicibus crebris, duris & plenis.

5. Amomi. Ejus loco Galanga majoris.

6. Styracis, id est, gummi, & non furfuraceum
ejus pinguis, resinose, albicans, odoratissime.

E 7. Meii, id est, radicum collectarum in monti-
bus siccis, odoratæ, non exesarum, in umbra siccata-
rum.

8. Chamædryos, id est, frondium, florum, &
semimum cum ramis teneris, odoratæ, & ex monti-
bus siccioribus.

9. Phu Pontici & Calabrinæ, id est, rad. solidarum,
non exesarum, odoratæ. Vulgaris verò
Valeriana non debet illius loco accipi.

F 10. Terra Lemnia. Ejus loco Bulus Armena,
vulgò Orientalis dicta: coloris rufi, aut Terra
Meleitensis: aut Bulus verus.

11. Malabathri. Ejus loco Nardus, & tertia illius
infusæ pars.

12. Chalciditis seminæ, quadam peculiari
arte.

13. Gentianæ, id est, radicis plene, dense, ama-
ritissimæ, de siccioribus montibus collectæ.

14. Gummi, id est, Arabici, puri & pellacidi.

15. Succi Hypocistidis veri, non mixti aliis re-
bus & arte extracti.

86. Carpæ

16. Carpobalsami. Ejus loco vulgares Cube-
bae, quae adhuc in aliquis reperiuntur.
17. Anisi, id est, seminis recentis, pleni, æqua-
lis, odorati, acris gustatu, & dulcissimi.
18. Seseleos veri, id est, iemini, colore nigri-
cantis, quod Venetis apparetur.
19. Cardamomi minoris, aut medi, id est, se-
minum ipsius recentium, odoratorum, & sapo-
ris acris.
20. Foeniculi, id est, seminis æqualis, pleni,
odorati, acris gustu. B
21. Acacia, illius succus. Et ejus loco succus
Suniach.
22. Thlaspi, id est, seminis veri, recentis, acris
sapore prædicti, & amari.
23. Hypericæ, id est, virga ita tenera cum flo-
ribus, frondibus & seminibus.
24. Ammi, id est, semini ipsius, Apio similis,
odorati, recentis, non pulvulenti, & quod Ori-
ganum non parum referat ana 3 fl.

VI. ORDO.

- R. 1. Sagapenii, id est, succi vulgo Serapinum
dicti, non adulterati, dum granulis minus con-
stantis, colore Myrræ, (aporis acris, fots rufes-
centis, interius candidi).
2. Castori, non falsi, resinosi, gravis odoris,
acris aporis, fragili.
3. Aristolochiae tennis, aut, ut ita dicam, sar-
mentosæ, siccatae ad umbram, non mucore cor-
ruptæ, sed recentis.
4. Bicuminiis Judaici, non adulterati, in nigro
purpurecenti.
5. Dauci, id est, seminis recentis, odore suavi
prædicti, veri.
6. Opopanacis, id est, succi non adulterati,
pinguis, levigati, strangibiles, gravis odoris, ama-
rissimi, & qui in aqua facie diluvatur.
7. Centaurii minoris, id est, ymarum flo-
recentium, cum frondibus & stipulis, veri.
8. Galbanii, id est, succi puri, granulosi, odo-
ris ingredi, sicuti & laporis non lignos, in se con-
tinentis adhuc lenina aliquot ex sua ferula, qui
non liquefatur, nisi ad ignem, debetque bene pur-
gari ana 3 j.

9. Vini veteris, vinosi, dulcis, non austeri, non
fumosi, non corruptioni obnoxii, coloris flavi,
lucidi, transparentis, non crassi aut turbidi, odo-
re aromati, o prædicti: quale est Malvatici vetus
non adulteratus, 3. xl. id est, sextar. ij. vel quantu-
m latit, est ad dissolvenda simplicia humida, F
qualia sunt gummi, liquores & lachrymæ.

10. Mellis dulcissimi, acerissimi, nullo extero
sapore constantis, coloris flavi, relutantis, & pu-
ri, odorati, medioreris crassitier, uniformis, æqua-
lis, tenacis, & quod filum ducat instar visci, aut
lini, gravis, firmi, collecti tempore verno: confe-
cti ab Apibus in loco Thymis frequentib. Ros-
marino & aliis aromaticis, & calidis & fiscis hor-
bis consisto: expressi de favis semel tantum: non
resinosi: quod sit duorum annorum, neque re-
centius, aut antiquius: quale est Sipontinum, aut

Theriaca ex Lilio Pauli, ab Armeno
composita.

- R. Piperis albi.
Sem. Hyoscyami albi ana 3 xx.
Opii 3 x.
Croci 3.
Euphorbiti, Amomi, Pyrettri,
Castorei, fol. Duci, Sem. Rute sylv.
Rotalum ru., siccata, Serapini,
Rhabarbari, Costi, Styraci calamite,
Myrræ rubæ, Anisi, Carvi,
Cassiae ligneæ, Menthastræ, Cardamomi,
Baccarum Lauri ana 3 j.
Spiceæ nardi, tem. Apri, Sals. mi.
Olei Rosacei, Cyperi ana 3 ij.
Meliis despumati quasi 16 ij.

Incorporetur, & referuentur. * Ab antiquis re-
perta, carceris theriacis præstantior ad mortis vi-
perarum, & potionis veneficas, & mortuas,
Confert ilios, hepatis dolori, & pleuriticis, eum
Hydromelis plenitatis cum Oxymelis, stona-
chicum Aceto: neplriticis, colenofis, cuncta
qua calida, guttae in mengib; itericis & hy-
dropicis. Expellit se undinam cum decoct. Fo-
migrat, & prodest omnibus doloribus matricis,
Denti corrobo imposta confert, & ad plura alia.

Theriaca communis.

- D R. Rad. Enula 3 xv.
Rad. Aristolochiae rotundæ 3 x.
Granorum Juniperi, Zedoarie, Scordii,
Chamædryos, Chamæphytosa ana 3 B.
Aristolochia longæ, comarum Hyperici,
Scabiosa, sem. Rute, Sayina ana 3 ij.
Betae, Salvia domesticæ, Prælli,
Spiceæ Romanae, baccarum Lauri,
Gentianæ, Dipsamni albi, Tormentilla,
Calami aromatici ana 3 ij.
R ad. Meu, Phu, rad. Pimpinella,
Sem. Ammios, sem. Carvi, Macis,
Santalii rubei, Succin, curini,
Flor. Melissæ, Menthæ, Rubæ ana 3 j.
Castorei, Abfinthii, Calamenthi montæ,
Zingiberis, Piperis nigri ana 3 B.
Nucum juglandium N. x.
Olei Terebinthina 3 j.
Oxymelis solitaria 3 iv.

Mellis despumati triplum.
Hæc quoque Theriaca nobis usui est & paratu
facilis, non tamen minus efficax in constituo-
ne pestilentia, cujus usus est plebeis maxime, ut
minus preiosa. Pro oleo Terebinthina sumptu
mediatatem, id est, unicam semis, & addidi tan-
tundem olei è baccis Juniperi, & suavius fit me-
dicamentum. Augustani.

Mithridacium Andromachi.

- R. Glycyrrhiza 3 ixx. B. B.
Opii 3 iv. B. j.
Folia, Nardi, Celticæ, sem. Foeniculi,

Gentianæ, Meu. Rosarum siccæ arum,
Cardamomi ana 3 iv.
Castori, Thuri. Myrræ,
Succi Hypocistidis ana 3 vi.
Polii, Cofti, Seeli, Cistic ana 3 v. 3 j.
Nardi Indicæ, Scordii,
Cyphii, Schœnanthi,
Opopanacis, Terebinthina ana 3 vi. 3 j.
Acori, Phu, Hyperici, Acaciz, Gummi,
Carpoballami, Sagapeni ana 3 ij.
Croci, Cinnamomi,
Zingiberis ana 3 vi. 3 j.
Styracis 3 v. 3 j.
Dauci 3 vi. 3 j.
Petrofelinii 3 iv. 3.
Piperis longi 3 ii. 3.
Anisi 3 iii.
Thlaspi, Opopanax ana 3 vi. 3 j.
Galbani 3 vi.
Scincii 3 i. 3 j.
Vini optimi. Mellis despumati q.s. est.

Compone in modum theriaca. Servatur per annos decem. * Ad eadem, ad que theriaca valet, & ad pleraque perniciose medicamenta & venena est efficacie: in viperæ autem mortus curatione, theriaca inferior. Privatum vero facit ad diuturnas ventriculi & thoraci fluxiones, & ad omnes in veteratas in profundo corporis exulcerationes & abscessus. Tabidis, ventrisque inflationibus medetur, appetitiam eiusudat & restituat, ac bonum corpori colorem conciliat. Calculos conterit, ac urinæ difficultatem sanat: acuit vi-
sum eorum, qui illo crebrius utuntur. Mortuum factum ejicit, & ad muliebria omnis generis mala frigida, atq; is que non concipiunt, conduceit. Item melancholiæ non sinit confundere. Omne denique capitis malum, ex frigiditate ortum, dolores aurium, lachrymantes oculos, dentium eructus, oris, palati, auriumq; omnia vita, emplastræ forma imposta, sanat. Galenus.

Mithridatum Damocratis.

R. Myrræ, Croci, Agarici, Zingiberis,
Cinnamomi, Nardi Indicæ,
Thuri electi, Thlaspi ana 3 x.
Seeli, Opopanax, Schœnanthi, Stachadi,
Terebinthina, Galbani,
Cofti, Piperis longi,
Castori, succi Hypocistidis, Styracis,
Opopanacis, Foli ana 3 j.
Cistic, Polii montani, Piperis albi,
Scordii, sem. Dauci Cretici, Carpoballami,
Cyphii, Bdelli ana 3 vi.
Nardi Ceticæ, Gummi, sem. Petrofelinii,
Opii, Cardamomi,
Scim. Fenestræ, Gentianæ,
Rofarum, Dictamni Cretici ana 3 v.
Anisi, Acori, Phu, Sagapeni ana 3 ii.
Meu, Acaciz, Scincii,
Inamittitua Hypericæ ana 3 vi. 3.

A Vini quantum sufficit.
Mellis despumati triplum.
Conlice secundum artem. *Damocratis.*

*Mithridatum Damocratis, à Bartho-
lomæo Mariano Venustino
correclatum.*

I. CLASSIS.

R. 1. Myrræ id est, lachrymæ sua recentis,
pinguis, succulentæ, venis in interna parte instar
unguium albicantibus prædite.

2. Croci recentis, colorati, non humidi, aut
mucore habentis, integri, longi, neq; fragilis,
odoratissimi, acuti laporis, & non excisi.

3. Agarici stemmæ, rari, levis, candidi, friabilis.

4. Zingiberis radicis, acutissimi laporis, odo-

ratissimi, non excisi, albi.

5. Cinnamomi, vel illius loco duplae Cassiae;

cujus cortex sit crassus, fistula verò subtilis, opti-

mo odore & sapore prædita.

6. Spicæ Nardi, id est, ejus radicis odoriferæ,
recentis, & quæ secū terram odoratam retineat.

7. Thuri lucidi, integri, rotundi, albi, pinguis

interius, & non adulterati.

8. Thlaspi veri, id est, feminis recentis, acutissimi, amari ana 3 x.

II. CLASSIS.

R. 1. Seeli veri, coloris nigricantis, quod se-
men Venetii affertur.

2. Opopanax, aut illius loco olei Nucis mo-

schatae, factæ per expunctionem.

3. Junci odorati, id est, ejus Cymarum recenti-
tum, & odoratissimum.

4. Stachadi recentis, odoratæ, amaræ, & a-

cutæ: sumuntur frondes, spicæ cum floribus, &

ramusculis.

5. Cofti radicis verae, aut illius loco Zedoaria

recentis, non ex se, boni odoris.

E 6. Galbani, id est, succi ipsius, depurati à gra-

niis, odore & sapore ingratu, non ignosi, cui

sint commixta aliquæ lemina, ex propriâ feru-

la, ne que liquefac sine igne, debetque opumè

purgari.

7. Terebinthina legitime & vera.

8. Piperis longi, integri, duri, non excisi, acutissimi laporis, boni odoris, non adulterati.

9. Castorei Pontici, non saliti, gravitissimi odo-

ris, laporis acuti, resinosi, fragilis, ejus testiculi

ab uno principio exorti sint.

10. Succi Hypocistidos veri, non misti, vera

ratione extracti.

11. Styracis gummi, & non furfurum, quod

pingue sit, resinofum, albicans, odoratissimum.

12. Opopanax, succi nō adulterati, pinguis,

frangibili, gravis odoris, levis, amarissimi, qui

aqua facile dissolvatur.

13. Folii Malabathri, vel suo loco radicis, aut

stipitum Nardi Ceticæ, aut radicis Phu, aut Spi-

ce Nardi, cū tercia in super ejus parte ana drach-

mae octo.

De Opiatis.

III. CLASSIS.

R. 1. Cassia nigra, cum signis indicatis in theriaca.

2. Polii, id est, suarum cymarum cum floribus, seminibus, & foliis, perfecti odoris, & collecti ex montibus Iaxolis.

3. Piperis albi pleni, sine rugis, odorati, & solidi, amarefcentis, & acerrimi saporis.

4. Scordii, id est, suarum frondium, florum, & feminorum, ex ficeis locis desumti.

5. Seminis Dauci Crenat, recentis, odorati, & legitimi.

6. Carpobalsami, aut illius loco Cubebarum vulgarium in filiis existentium.

7. Cyphos, id est, trochiscorum.

8. Bd. lili, recentis, amari, pinguis, pellucidi, instar glutinis taurini, quod facile liquefacit, simileque fit ungui humano, atque accensum spiret gratum odorem, non adulteratum cum gummi. Eo deficiente accipiatur Ammoniacum, Thymiam ana 3 vij.

IV. CLASSIS.

R. 1. Nardi Celtici purgari, id est, suarum radicum & stipitum recentium, odoratissimum, quod plures habent raudes, duras & plenas.

2. Gummi Arabici, pellucidi, & fine foribus.

3. Petrolini, id est, seminum recentium, odoratum, & acrium: sitque legitimum.

4. Meconii, vel potius Opii collecti, ut lacryme solent colligi, non per expressionem facti, vel decoctionem: sitque grave, deusum, amarum, purum, & diffusibile.

5. Cardamomi, id est, minoris, vel mediis: semina sunt recentia, odorata & acri sapore praedita.

6. Sem. Foeniculi, aequalium, plenorum, odoratorum, & saporis acris.

7. Gentianæ, id est, radicis plene, dense, amarissimæ, collectæ ex montibus aridis.

8. Frondium rosarium, quæ habeant quinque frondes, purgaturum, non mucidarium.

9. Distamni Cretici, id est, frondium recentium, odoratum, non nimis tenerarum ana 3 v. boni ponderis.

V. CLASSIS.

R. 1. Anisi, seminis recentis, pleni, aequalis, odorati, puri, acris, saporis dulcissimi.

2. Alari, id est, radicis recentis, odorati, & solidi.

3. Acori, id est, Galangæ majoris, radicis recentis, odoris boni, & acris saporis.

4. Phu, id est, radicum odoratissimum, non exsuarum, & solidarum.

5. Sagapeni, succi usitati, minutis granulis, duri coloris ut Myrra, puri, saporis acris, exteriori suffuscens, interiori albi, non adulterati.

6. Succi Glycyrrhiza recentis, non falsi ana drachmas tres.

VI. CLASSIS.

R. 1. Mci Athamaantici, id est, radicum colle-

A starum ex montibus fccis, ponderosarum, grattissimi odoris, non cariosarum, & in umbra excatarum.

2. Acacia, id est, ipsius succi: & ipso deficiente succus ex Rhu.

3. Ventrem Scienti veri, caudam rotundam habentis, caput oblongius, cum linea exi coloris per dorium, aut cum aliis signis suo loco cenueratis.

4. Sem. Hyperici, id est, cymarum cum floribus, seminibus & frondibus ana 3 ij fl.

B vini quantum fatus erit ad omnia liquabatia dissolvendas: si que vetus, quod diu duraverit, vinous, dulce, non austern, neque fumosum, incorruptum, colore flavo, claro, pellucidio præditum, non crassum, vel turbidum, odoris aromatice, quale est Melvaticum, non adulteratum. Ponus legatum est 3 xx.

C Mellis quantum fatus est. Sitque dulcissimum, acutissimum, expers omnis saporis extensi, colore flavo & lucido præditum: odoratum, minus formarum, diocesis crassitiae, tenax, auctus, quod instar visci fila demittat, ponderosum, sumum, collectum initio Vers, &c. Quantum ad pondus, accipiantur Tb vj. & eò plus, quanto plus requirunt implicia duplicata pondere, proprie subtilitatem aliquam.

Ambrosia Archibii.

R. Anisi, sem. Apii ana 3 iv.

Myrræ, Opopanaxis ana 3 j.

Cinnamomi, feminis Loti amari,

Cassiae, Spicae Indicæ ana 3 ij.

Croci 3 ij fl.

Piperis 3 fl.

Opii 3 iv.

Mellis despumati quantum fatus est.

D Confice secundum artem. * Ad omnes internas affectiones utilis est pota: ad intestinorum tormenta quidem ex vini Myrrini, & aquæ quartæ heminae parte: ad hepatis autem ex aquâ mullæ heminae dimidia. Item ad vigilias, ophthalmiam, & lateris morbum ex aquâ mullæ: ad stomachi demini vitia, ex vini Granatorum cyathis duobus, & aquæ totidem. Galenus.

Esdra antidotus.

R. Amomi 3 xij.

Squinanthi 3 ix.

Pyrethri 3 vj.

Croci 3 xxxij.

Cinnamomi 3 vi.

Myrræ troglodyticæ 3 xij.

Styracis calamitæ 3 xiiij.

Petrofelinii, sem. Dauctana 3 iii.

Tragæanthæ 3 vi.

Succi Hypocistidis 3 ix.

Ireos, Abrotani ana 3 xv.

Sem. Foeniculi 3 vi.

Bdelli 3 ix.

Sulphuris vivi 3 vi.

Sem. Hyoscyami albi 3 xxviij.

Cassia lignæ 3 ix.

Sem. Papaveris 9 xxx,
 Spicæ nardi 9 xij.
 Sem. Rute, iem. O. ymi ana 3 j.
 Rhos culinarii 9 iv.
 Sem. Anethi 9 xj.
 Afari 3 j.
 Cardamomi 9 vj.
 Opii 9 xxvij.
 Euphorbii 9 vj.
 Piperis nigri 9 xxx.
 Rosarum siccaturum 9 ix.
 Pylilli 9 xij.
 Orobalsami, seu
 Olei Carophyllorum 9 xxiv.
 Ventris Mergi 9 vj.
 Laccæ, Lycii Indici,
 Caryophyllorum ana 9 xij.
 Stercoris reperti in alvo Mergi 9 vj.
 Flor. Nerii 9 iv f.
 Rhabarbari 9 xij.
 Meli Athamantici 9 iv.
 Terra Cimoliae 9 xij.
 Succi Arthemitis 9 xx.
 Fol. Cichorei 9 ix.
 Spicæ Celtice 9 xij.
 Castorei 3 j.
 Cotti, Gentianæ 9 xij.
 Confect. Hedychrioi 9 ix.
 Anisi 9 vj.
 Silonis 9 xix.
 Thymiamatis Hammoniaci,
 Fol. Citri ana 9 xij.
 Vini veteris odorati q. f. fuerit succis & liquoribus resolvendis.
 Mellis despumati optimi 1b v. aut 1b vj.
 Arida omnia minutissime contundit. Opium vero & Myrrham, Hypocistidem, Bdellium, Lyceum, Hammoniacum in vino dissolvito: Tragacanthæ deinde seorsim per se affuso vino dissolvito. Deinde omnia simul misceto, addendo etiam despumatum Arthemitis succum. In universum hanc confectionem eodem modo conficias, quo theriacam, & eodem modo demittenda est ut effervescat, non omnino replete vase. Per septem annos melior judicatur. * Mitrifice contra lethalia venena prodest: aliosq; usus multos habet, quos apud Actuum libro 13, cap. 10. Paucum lib. 7, cap. 11. Altuarium in libr. de Composito medicamenta reperias. *Actuum.*

Esdra, aliter.

R. Mameræ 3 j.
 Amomi 3 ij.
 Squinantri 3 ii.
 Pyrethri 3 iij.
 Croci 3 j.
 Myrræ 3 iv.
 Styracis 3 3 ii.
 Petroselini 3 iv.
 Tragacanthæ 3 j.
 Succi Hypocistidis 3 iv.
 Icos 3 ii 3 ij.

A Sem. Foeniculi 3 j.
 Folii 3 ii.
 Rhabarbari, Rosarum siccaturum,
 Glycyrrhize,
 Flor. lylvefris Punicae,
 Cinnamomi ana 3 iii.
 Nardi Celticæ 3 j.
 Mellis despumati 1b vj. 3 ix. 3 vii.
 Myrrham & Hypocistidem in vino dissolve medico. Tragacantham vero per se etiam dissolve, & confice secundum artem. *Altuarium.*
 Mamæ loco sume *Doronicum Romanum*. *Cordus*, *Adrianum*.

R. Opii Thebati 3 ii.
 Catinæ ligneæ,
 Hyoscyami ana 3 ii. 3 iii.
 Euphorbiæ,
 Leucopiperis ana 3 ii. G. vj.
 Seseleos, iem. Apiai ana 3 ii. 3 iii. G. vj.
 Folii, Origanum,

C Tragacanthæ ana 3 j.
 Orobalsami, Petroselinæ, Macis,
 Styracis cal. Zingiberis,
 Xylobalsami, Cyperi,
 Carpobalsami Maced. ana 3 j. minus G. vj.
 Sem. Marathri 3 ii. G. iij.
 Calami aromat. 3 ii. G. ii.
 Cianamomi, Croci, Cotti, Rheupontici,
 Pyrethri, Acori, Dactyi Cretici,
 Anisi ana 3 ii. G. iij.
 Castori 3 ii.
 Serapini, Myrt hæ, Rosarum,
 Cardamomi, Amomi, Ruta agrestis,
 Sem. Ameos ana 3 j. G. iv.
 Catua fistulæ 3 j.
 Mellis quantum sufficit.

Fiat opata, in vase fistulis vitrato servandum, annis septem. * Vale propriæ ad omne venum capitis ex frigiditate, & ad gravedinem oculorum, & obscuritatem: contra hemocraniam datur, cum vino calido, ubi costa sit alvia cum sero, in modum avellanæ: datur etiam quartanaria, cum decocto Gentianæ, vel Origanii ante horam accelerationis. Cum vino data, in quo Saxifraga sit decocta, vel Milium Solis, Lipidem frangit. *Nicolau.*

Opiata sopiens sensus.

R. Pyrethri, Euphorbiæ,
 Spicæ nardi ana 3 j.
 Croci optimi 3 j. 3 ii.
 Lachryma Papaveris 3 iij. 3 j.
 Sem. Hyoscyami albi 3 ii. 3 j.
 Sem. Papaveris albi 3 v. 3 ii.
 Mellis optimi non cocti q. s.
 Misceantur, fiat opata. *Ant. Chalmeatus.*

Opiata.

R. Theriacæ optimæ,
 Mithridati optimi ana 3 ii.
 Opii Thebati mund. G. ii. vel iii.
 Confer. Anthos 3 j.
 Misce pro dosi. * Uius vehementissimis doloribus colicis. *Caparis Bauhinii.*

DE CON-